

רשות ניירות ערך

בנק ישראל

סליקת הנפקה של ניירות ערך תאגידיים – הסבה לערוץ אלקטרוני

אוגוסט 2016

טיוטה להערות ציבור

הערות ותגובות תתקבלנה עד ליום 10 בספטמבר 2016

אנשי קשר – רשות ניירות ערך: רון עמיחי, רו"ח; דוד אדר, רו"ח

טל': 02-6556444; פקס: 02-6513160; דוא"ל: corporate@isa.gov.il

עניינו של מסמך זה הוא במעבר למערכת סליקת הנפקות אלקטרונית שתחליף את ההליך הידני המבוצע כיום. כמו כן מציע הנייר דרך אלקטרונית להעברת בקשות מהציבור לרכישת ניירות ערך במכרז לציבור חלף העברתם באמצעות שליחים.

רשות ניירות ערך

בנק ישראל

סליקת הנפקה של ניירות ערך תאגידיים (קונצרניים) – הסבה לערוץ אלקטרוני

סליקת ההנפקות של ניירות ערך תאגידיים (קונצרניים) מרכזת פעולות מסחר בערכים כספיים גבוהים. תהליך ההנפקה מערב גורמים שונים במשק – הבורסה לניירות ערך, חברי הבורסה, חתמים, רכזי הנפקה¹, מסלקת הצ'קים, החברה לרישומים, רשות ניירות ערך, הגופים המוסדיים והציבור הרחב.

בתהליך הסליקה הקיים רכוז ההנפקה שולח למושב הסליקה הידני של מסלקת הצ'קים הוראה ידנית ובה הוראה לחיוב חשבונם של כלל הגורמים שזכו במכרז ההנפקה. בחינת תהליכי ההנפקה והסליקה העלתה תהליכי העבודה המקובלים משופעים בעבודה ידנית וכי עוברים ארבעה עד חמישה ימים מיום המכרז המוסדי ועד להשלמת תהליך הסליקה של הכספים ושל ניירות הערך הקשורים בה. מצב זה כרוך בסיכון תפעולי למערכות ולגורמים השונים.

לנוכח זאת החליט בנק ישראל, בשיתוף רשות ניירות ערך, ליישם רפורמה בתחום ההנפקה והסליקה של ניירות ערך תאגידיים. לשם כך הוקמה ועדת משנה לוועדת מסלקת הבנקים שעם חבריה נמנים נציגים של הגופים הרלוונטיים – הבורסה לניירות ערך, הבנקים המסחריים, חתמים ורכזי ההנפקה. בראשות ועדת המשנה עמדו בנק ישראל ורשות ניירות ערך.

ועדת המשנה בחנה את תהליכי הסליקה וגיבשה תהליך חדש. בתהליך זה ייסלקו הכספים ישירות בזה"ב², מערכת שמספקת סליקה מידית וסופית. התהליך החדש מחייב את הגופים המשתתפים בהנפקה להעביר את הכספים לרכז ההנפקה באמצעות מערכת זה"ב עד למועד שיקבע הרכז. תהליך זה יפחית את הסיכונים, יספק סופיות לסליקה הכספית לפני הפקדת ניירות הערך בבורסה, ויאפשר לבצע הוראות זיכוי שאינן דורשות הרשאה לחיוב חשבון.

תהליך הסליקה החדש מתואר בנספח 1 והוא יחל ב-20/9/2016, אך ניתן יהיה להמשיך לסלוק בתהליך הקיים עד סוף 2016³. על פי התכנון, מושב הסליקה הידני של מסלקת הצ'קים יתבטל במהלך 2017; כלל הפעולות הנסלקות בו יוסטו לערוצים אלקטרוניים, ולא תהיה עוד אפשרות לסלוק בו את הנפקות ניירות הערך.

מצורפים שני נספחים. נספח 1 מתאר בפירוט את ההצעה לשינוי, ונספח 2 מציג הצעה להוראת תשלום בלתי חוזרת של המוסדי לבנקאי שלו.

¹ במקרים רבים רכוז ההנפקה הוא חתם או מפיץ.

² זיכויים והעברות בזמן אמת.

³ תקופת "ריצה במקביל".

נספח 1 – תיאור מפורט של התהליך

שלב א' – המכרז המוסדי

1. חברי הבורסה יפיקו ללקוחותיהם המסווגים טפסים סטנדרטיים שכוללים הרשאה של המשקיע המסווג לחייב את חשבונו במקרה שהזמנתו נענית במכרז המוסדי (ר' נספח 2). במקביל יושמטו מטופסי ההזמנה ההרשאות לחיוב חשבון המופנות אל הגוף המנהל את המכרז (להלן - מנהל המכרז⁴), ומנהל המכרז לא יהיה רשאי עוד לחייב את חשבונות המשקיעים המסווגים שהזמנתם נענתה.
2. מנהל המכרז המוסדי יוסיף לטופסי ההזמנה הנשלחים למשקיעים המסווגים גם את טופסי ההרשאה של כל הבנקים וחברי הבורסה. משקיע מסווג יחתום על 2 טפסים: (א) טופס ההזמנה הקיים כיום (הפעם ללא הרשאה לחיוב חשבונו, כאמור לעיל); טופס זה מופנה למנהל המכרז ולחברה המנפיקה. (ב) טופס הרשאה לחיוב חשבון; טופס זה מופנה לחבר הבורסה שאצלו מתנהל חשבונו. (הבהרה: על טופס ההרשאה לחיוב חשבון יחתום הלקוח בלבד, ולא הבנקאי שלו).
3. בתום המכרז המוסדי יפעל מנהל המכרז כדלקמן:
 - 3.1. ישלח למשקיעים המסווגים הודעות קיבול, כמקובל היום.
 - 3.2. ישלח ליחידות הביצוע של הבנקים וחברי הבורסה הודעה שמסכמת את הזמנות לקוחותיהם במכרז המוסדי (שמות הלקוחות, מספר החשבון לחיוב, הסניף, מספר היחידות שכל אחד הזמין והמחיר ליחידה שבו נקב בהזמנתו). מנהל המכרז יכין את ההודעה "אקסל", יפקיד את קובץ ה"אקסל" בכספת⁵, ויודיע ליחידות הביצוע בבנקים שהקובץ מוכן.
 - 3.3. יפקיד בכספת (בפורמט pdf) את כל טופסי ההרשאה החתומים ששלחו לו המזמינים, תוך הפרדה בין חברי הבורסה השונים, ויתיר לכל חבר בורסה גישה לטופסי ההרשאה הרלוונטיים לו. על מנהל המכרז לוודא כי לכל טופס הזמנה שהגיע ממשקיע מסווג קיים טופס הרשאה לחיוב חשבון.
4. רכז ההנפקה יקבל גישה לכל המידע שבכספת, והוא יהיה אחראי לקבל כל המידע הדרוש לו לביצוע הסליקה והשלמתה. כאשר משקיעים מסווגים יפצלו את הזמנתם בין חברי בורסה שונים, יהיה עליהם להגיש במכרז המוסדי הזמנה מפוצלת בין חברי הבורסה.

⁴ מי שינהל את הליך המכרז המוסדי הוא תמיד חתם או מפיץ.

⁵ השימוש בכספת משפר את התהליך אך הרגולציה אינה דורשת אותו.

שלב ב' – המכרז לציבור

1. חברי הבורסה ישרו את הזמנות הציבור לרכז ההנפקה באופן דיגיטלי, באמצעות כספת וירטואלית, במידה שהחברה המנפיקה אפשרה זאת בתשקיף.
2. לאחר סיום התקופה להגשת הזמנות ימסור רכז ההנפקה לכל מזמין, עד השעה הנקובה בתשקיף ובאמצעות חבר הבורסה, הודעה המפרטת את מידת ההיענות להזמנות לקוחותיו. ההודעה תכלול את מספר ניירות הערך שהוקצו לחבר הבורסה, את הסכום לתשלום שעליו להעביר ואת פרטי החשבון המיוחד שנפתח לטובת ההנפקה, כולל קוד IBAN. ההודעה תפוצל לשניים – הודעה נפרדת על הזמנות הציבור והודעה נפרדת על הזמנות שהלקוחות המסווגים הגישו בשל התחייבויות מוקדמות והן נענו.
3. כל חבר בורסה יעביר את הכספים לתשלום בגין (א) הזמנת המסווגים, בכפוף לכך שניתן להעבירם לפי שיקול דעת הבנק, לרבות שיקולי אשראי, ו-(ב) הזמנת הציבור. חבר הבורסה יעביר את הכספים באותו יום, באמצעות מערכת זה"ב, לחשבון מיוחד שנפתח עבור ההנפקה ופרטיו נמסרו בהודעת הקיבול עד לשעה הנקובה בתשקיף. חבר הבורסה ירכז את תשלומי הלקוחות בחשבונו, ויעביר בזה"ב תנועה אחת לזיכוי רכז ההנפקה.
4. לאחר שרכז ההנפקה זוכה, החברה המנפיקה תפקיד את ניירות הערך בחברה לרישומים.
5. מסלקת הבורסה תזכה את חשבונו של רכז ההנפקה בניירות הערך. רכז ההנפקה יעביר את ניירות הערך לכל חברי הבורסה הרלוונטיים (והם יזכו את חשבונות לקוחותיהם).
6. הנפקות פרטיות אינן כלולות במסגרת הטיפול של המהלך הנוכחי. החתמים והגופים המוסדיים ינהלו את ההנפקות הפרטיות ואת אופן העברת התשלומים בגינן.

רשות ניירות ערך

בנק ישראל

נספח 2 – הוראה בלתי חוזרת לחיוב חשבון:

תאריך: _____

הוראה בלתי חוזרת לחיוב חשבון

לכבוד:

בנק _____

שם הסניף ומספרו: _____

הנדון: הוראה בלתי חוזרת לחיוב חשבון מס' _____ בסניף _____; החשבון מתנהל על שם _____, וההוראה ניתנת בקשר עם הנפקת _____

אנו נותנים לכם בזאת הוראה בלתי חוזרת לחייב את חשבוננו בכל סכום שמגיע עד _____ ש"ח, וזאת בהתאם להוראה שתתקבל אצלכם מאת _____ בנוגע להשתתפותנו בו.

אנו נותנים לכם בזאת הוראה בלתי חוזרת להעביר את הסכום הנ"ל לזכות החשבון של רכז ההנפקה; הרכז ימסור לכם את פרטיו.

לא תהיה לנו כל טענה ו/או תביעה כלפיכם בגין חיוב החשבון שבנדון בסכום הנ"ל ובגין העברתו לרכז הנזכר לעיל.

בכבוד רב,

חתימה + חותמת